خبرها

رد صلاحیت ۱۵ کاندید انتخابات یمن

کمیته بررسی صلاحیت نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری یمن با رد صلاحیت ۱۵ نفر از ثبت‌نام‌کنندگان، صلاحیت ۴۹ داوطلب دیگر را تایید کرد. به گزارش روز پنجشنبه منابع خبری یمن، هیاتی مرکب از اعضای پارلمان و مجلس شورا از روز سه‌شنبه گذشته بررسی صلاحیت ۶۴ متقاضی را آغاز و در نهایت ۴۹ نفر را تایید کردند. در میان کسانی که صلاحیت آنها برای انتخابات ریاست جمهوری ماه سپتامبر تایید شده است می‌توان از «علی عبدالله صالح» رئیس جمهوری کنونی و عضو حزب کنگره ملی (حزب حاکم)، «فیصل بن شملان» از حزب «اللقاء المشترک» (ائتلاف احزاب مخالف) به اضافه شماری از داوطلبان مستقل نام برد. براساس قانون اساسی یمن هر کاندیدا باید ۵ درصد از آرای ۴۱۳ نماینده پارلمان و اعضای مجلس شورا را در جلسه مشترکی که در تاریخ ۲۶ ژوئیه (۴مرداد) برگزار می‌شود، به دست آورد.

اعتصاب غذای صدام

ایسنا: ارتش آمریکا اعلام کرد که صدام و سه‌تن از اعضای دولت سابقش که در زندان آمریکایی‌ها هستند، در اعتراض به روند دادگاه و کشته شدن وکلای دفاعی‌شان به مدت یک هفته است که دست به اعتصاب غذا زده‌اند. به گزارش خبرگزاری رویترز سخنگوی ارتش آمریکا از ذکر اسامی این سه تن خودداری کرد و گفت: این چهار نفر از جمعه گذشته از خوردن غذا امتناع کرده‌اند، اما در وضعیت خوبی به سر می‌برند.

ادامه تیتر یک

سفارت آمریکا نیز از آمریکایی‌های حاضر در لبنان خواست تا هوشیار باشند و از انجام سفرهای غیرضروری به دلیل بحران‌های موجود خودداری کنند. خبرگزاری فرانسه نیز از سفر خاویر سولانا رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا به خاورمیانه در روز شنبه به منظور حمایت از تلاش‌های سازمان ملل در کاهش بحران منطقه خبر داد. اتحادیه اروپا همچنین اعلام کرد این اتحادیه از این امر نگران است که حملات اسرائیل به لبنان گسترش یابد و به سوریه نیز کشانده شود. مصر خواستار خروج محمد نزال عضو دفتر سیاسی حماس از این کشور شد. مصر دلیل این درخواست را حفظ جان این رهبر حماس دانست. نزال روز سه‌شنبه از دمشق به مصر سفر کرده بود. از سوی دیگر وزارت خارجه روسیه و کاخ کرملین در بیانیه‌ای که روز جمعه منتشر شد، اعلام کردند که روسیه مسئله تهاجم اسرائیل به لبنان را در دستور کار نشست اعضای گروه هشت قرار می‌دهد. این نشست قرار است از امروز (شنبه) تا روز دوشنبه در سن‌پترزبورگ برگزار شود. دولت هند نیز در بیانیه‌ای نسبت به پیامدهای نظامی کنونی و گسترش آن در خاورمیانه هشدار داد. در همین حال هزاران نفر از نمازگزاران دانشگاه الازهر مصر روز جمعه در اعتراض به سیاست‌های اسرائیل تظاهرات کردند. این در حالی است که تونی بلر نخست‌وزیر انگلیس بر حق اسرائیل بر دفاع از خودش تاکید کرد. ژاک شیراک رئیس جمهور فرانسه نیز استقرار نیروهای بین‌المللی را در منطقه خواستار شد. ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه نیز از تمام طرف‌ها در خاورمیانه خواست به خشونت‌ها پایان دهند.

آینده‌ای پراضطراب در انتظار یمن

سارا فیلیپس
ترجمه: سارا معصومی

درست چند روز پس از آنکه رئیس جمهور یمن - علی عبدالله صالح - کشورش را به مقصد آلمان در ماه ژانویه ترک کرد، دومین مقام ارشد پس از رئیس جمهور - شیخ عبدالله بن حسین الاحمر- نیز راهی عربستان سعودی شد. او که سخنگوی پارلمان یمن و رئیس حزب «اصلاح»، محبوب‌ترین اپوزیسیون داخلی، نیز محسوب می‌شود در آخرین لحظات حضور در خاک کشور خطاب به خبرنگاران حاضر در فرودگاه صنعا گفت: من یمن را برای رئیس جمهور و پسران وی گذاشته و کشور را ترک می‌کنم. ابتدایی‌ترین تعبیر این جمله که بعدها جنجال‌های فراوانی را در رسانه‌های این کشور به راه انداخت این بود که شیخ الاحمر تلویحاً به اتحاد خود با رئیس جمهور که از سه دهه پیش آغاز شده پایان داده است. برخی از کارشناسان داخلی بر این باورند که تنها دلیل ترک یمن توسط شیخ آن هم پس از سفر رئیس جمهور، درمان بیماری‌ای است که از چندی پیش وی را به شدت آزرده‌خاطر کرده بود. این در حالی است که گروه مخالف معتقدند سخنان شیخ در فرودگاه بین‌المللی صنعا به معنای جدایی از رئیس جمهور و تلاش برای به دست آوردن قدرتی مستقل در صحنه سیاسی کشور است. فارغ از این تعبیرهای سیاسی، حقیقت نهفته در سخنان شیخ الاحمر حاکی از آینده‌ای نه‌چندان خوشایند برای این کشور است.

■ دوگام به پیش؛ چندگام به عقب؟

اوایل دهه نود بود که خبرهای خوش سیاسی و اقتصادی، سیاستمداران یمن را به چشم‌اندازی زیبا برای کشورشان امیدوار کرد. سرانجام پس از سال‌ها آرزوی اتحاد میان شمال و جنوب به تحقق پیوسته و همزمان با بالا رفتن درآمد نفتی دولت، اصلاحات سیاسی و اقتصادی نیز به سرعت مسیر خود را طی می‌کردند. مردم یمن در آن روزها اندک‌اندک طعم شیرین دموکراسی را مزه‌مزه می‌کردند.

ده سال پس از این تاریخ بود که ورق مجدداً برگشته و استانداردهای زندگی در یمن به سرعت دچار تغییرات نه‌چندان خوشایند شدند. منابع نفتی و آبی یمن به سرعت تحلیل رفته، آشوبگران کشور را دچار هرج و مرج کرده و تلاش‌ها برای سرکوب آنها ظرف مدت چند ماه بی‌پاسخ ماند. با بالا رفتن آمار فساد اقتصادی در دستگاه دولتی بود که دولت خود را در آستانه آغاز یک سناریو اقتصادی خانمان‌سوز یافت. در سال ۲۰۰۵ بانک جهانی به دلیل سهل‌انگاری دولت در اداره درست کشور میزان کمک‌های خود به یمن را تا ۳۴ درصد کاهش داد. دولت یمن برای اداره اوضاع اقتصادی کشور کاملاً به منابع درآمدی که کنترل چندانی نیز بر آنها ندارد متکی است. درآمد نفتی و کمک‌های کشورهای دیگر بیش از ۸۵ درصد منابع مالی دولت را تشکیل می‌دهند. همزمان با تحلیل ذخایر نفتی و قطع کمک‌های جانبی به یمن بود که دولت خود را در چنان مخمصه اقتصادی یافت که راه فراری از آن در پیش رو نداشت. در حالی که پیش‌بینی می‌شود رشد تولید ناخالص ملی در یمن تا پایان سال ۲۰۰۶ میلادی به ۲/۵ درصد برسد، این میزان با رشد جمعیت در این کشور که از مرز سالانه ۳/۵ درصد نیز گذشته است برابری نمی‌کند.

بی‌شک وقوع این سناریو نامناسب اقتصادی آن هم در شرایطی که قیمت نفت در بالاترین حد خود در طول چند سال اخیر قرار داشته و کارشناسان چشم‌انداز مثبتی را برای کشورهای دارای این منبع مالی پیش‌بینی می‌کردند بیانگر میزان بالای فساد در دستگاه‌های دولتی این کشور است. از آنجا که بیش از ۷۰ درصد از منابع مالی دولت از فروش نفت تامین می‌شود بانک جهانی با توجه به عدم اکتشاف ذخایر جدید نفتی در یمن پیش‌بینی می‌کند که تا سال ۲۰۱۲ میلادی منابع نفتی این کشور نیز به سرعت تحلیل رفته و دولتمردان یمنی با مشکلات جدی در عرصه اقتصادی روبه‌رو شوند. البته پیش از حوادث اخیر در این کشور، بانک جهانی سال ۲۰۲۲ را به عنوان سال رویارویی یمن با مشکلات اقتصادی تخمین زده بود.

■ گسترش نارضایتی

در حالی که دموکراسی همچنان از مطالبات جدی مردم یمن محسوب می‌شود اما سیاستمداران و حتی عامه مردم دیگر به دنبال تحقق سریع‌السیر آن در جامعه خود نیستند. این روزها موضوع عدم توانایی دولت در اداره مملکت و بحران‌های اقتصادی جاری در زندگی مردم جای سخن راندن از دموکراسی را در محافل خصوصی یمن گرفته است. حتی سیاستمداران متصل به دستگاه حکومتی نیز از شرکت در این قبیل بحث‌های سیاسی و محکوم کردن دولت ابایی ندارند. به گفته یکی از کارشناسان در حال حاضر بیش از نود درصد مردم یمن به راحتی مطالبات خود از دولت را با صدای بلند فریاد می‌زنند و این در حالی است که این رقم یک سال پیش تنها سی درصد از مردم را شامل می‌شد.

در خیابان‌های یمن که راه می‌روید می‌توانید خشم و نفرت از دولت را در سیمای مردم کوچه و خیابان ببینید؛ مردمی که این روزها شخص رئیس جمهور را مسبب تمامی بدبختی‌های خود می‌دانند. جولای سال ۲۰۰۵ بود که با کاهش سوبسیدهای سوخت؛ هزاران نفر از مردم خشمگین به خیابان‌ها ریخته و با اعتراض به این امر شخص رئیس جمهور را به عنوان مقصر مورد انتقاد و شعارهای شدیداللحن قرار دادند. این در حالی است که پیش از این در هیچ کدام از برهه‌های زمانی شخص رئیس جمهور با چنین صراحتی از سوی عامه مردم آماج اتهامات متفاوت قرار نگرفته بود.

مقاومت در برابر اتحاد در جنوب یمن از زمان جنگ داخلی در سال ۱۹۹۴ در این کشور ریشه گرفته است. حتی شمالی‌ها که پیروز این جنگ بودند نیز پس از اتمام مناقشه صراحتاً اعتراف کردند که نارضایتی جنوبی‌ها به بالاترین حد خود ظرف چند سال اخیر رسیده است. در حال حاضر نیز جنوبی‌ها بر این باورند که فساد دستگاه دولتی که دقیقاً به دلیل اتخاذ سیاست‌های نادرست توسط دولت مرکزی و آن هم تحت تاثیر شمالی‌ها رخ داده حق آنها را تضییع کرده است. ظرف چند سال اخیر نیز بسیاری از دولتمردان جنوبی بی‌هیچ ابایی داعیه جدایی از دولت شمالی را سر داده‌اند.

صالح پس از به دست گرفتن قدرت با زیرکی خاص یک سیاستمدار کهنه‌کار توانست خواست و اراده خود را بالاتر از درگیری‌های قبیله‌ای و قومی در یمن قرار دهد. این در حالی است که در چند سال اخیر فعالیت آشوبگران دولت را بیش از پیش با مشکلات جدی‌تر در راستای برقراری امنیت روبه‌رو کرده است. در شرایطی که دولت تمام سعی خود را برای ایجاد ارتباط میان افزایش فعالیت آشوبگران و دولت ایران به کار گرفته بود هیچ گونه مدرک مستدلی در تایید این فرضیه به دست نیامده و نیروهای امنیتی همچنان در تلاش برای یافتن منابع حامی آشوبگران هستند. آنچه که در شرایط فعلی مسلم به نظر می‌رسد این است که آشوبگران از منابع داخلی و خارجی همزمان تغذیه می‌شوند و دقیقاً به همین دلیل است که رویارویی با آنها بسیار مشکل است. اما سئوال اساسی این است که در شرایط تحریم آشوبگران چگونه به جدیدترین تسلیحات و امکانات نظامی در کوتاه‌ترین فاصله زمانی ممکن دست می‌یابند؟ اواخر ماه ژانویه بود که دو نفر از رهبران آشوبگران از یکی از زندان‌های فوق امنیتی یمن فرار کردند. بی‌شک زندان محل نگهداری رهبران آشوبگران زندانی عادی و با تدابیر امنیتی مخصوص سارقان یا متهمان عادی نیست. از سوی دیگر فرار آنها را نیز نمی‌توان حادثه‌ای پیش پا افتاده اتفاقی تلقی کرد.

شاید نتوان چنین حادثه‌ای را با حمایت زندانبان‌ها از آشوبگران توجیه کرد اما یک سمت این سکه حاکی از عدم آشنایی دولت به ماهیت آشوبگران است. آشوبگرانی که این روزها بسیاری از مردم از حق آنها به عنوان یک شهروند برای حضور در صحنه سیاسی یمن سخن می‌گویند.

■ متحد نامطمئن

در حالی که ارتباط ویژه‌ای میان جنبش شیعه الحوثی و شبه‌نظامیان سنی سلفی وجود ندارد اما ناتوانی دولت در پایان دادن به مناقشه‌های جاری در سعدا باعث تقویت سنی‌های سلفی شده است. اقدامات جسورانه اخیر گروه اطمینان خاطر بیشتری به رهبران بخشیده است. اوایل فوریه جاری بود که بیش از بیست نفر از مظنونان به فعالیت‌های تروریستی در یمن از یکی از زندان‌های فوق امنیتی این کشور فرار کردند. البته دولت موفق به دستگیری سه نفر از متواریان شد. جمال البداوی شاخص‌ترین چهره در میان فراریان بود که به اتهام طراحی بمب‌گذاری در ناو یواس اس کول آمریکا در سال ۲۰۰۰ که منجر به کشته شدن ۱۷ افسر نیروی دریایی شد تحت تعقیب است. پس از فرار متهمان دولت در راستای تلاش برای توجیه این امر مدعی شد که زندانیان به کمک دسته‌جارو و قاشق‌های نوک‌تیز دیوار سلول‌های خود را کنده و از طریق تونل ایجاد شده خود را به مسجد جنب زندان رسانده و سپس متواری شده‌اند.

از سال ۲۰۰۳ تاکنون، آتش‌بس شکننده‌ای میان دولت و اعضای گروه مادر «قاعده الجهاد فی الیمن» که ارتش اسلامی عدن ابیان و گروه‌های همفکر القاعده را زیر چتر خود گرفته، برقرار شده است. بر اساس موافقتنامه‌ای که میان دولت و این گروه بسته شد برخی از اعضای زندانی این گروه آزاد شدند. یمن‌تایمز در شماره بیست و پنجم سپتامبر خود اعلام کرد که دولت در آن توافق متعهد شده که به همکاری نظامی خود با ایالات متحده نیز پایان دهد. پس از این حادثه بود که فشارهای ایالات متحده بر یمن افزایش یافته و در نتیجه دولت میان وفای به عهد و زیرپا گذاشتن تعهدات خود معلق ماند.

در ماه نوامبر سال جاری رئیس جمهور یمن در واشینگتن مهمان همتای آمریکایی خود بود که متوجه شد مقامات ارشد کشور میزبان از عملکرد ضعیف وی برای برقراری دموکراسی در کشورش ناراضی بوده و در واقع اقدامات وی را مکفی نمی‌دانند. در همین فاصله زمانی بود که مقامات آمریکایی با انتقاد شدیداللحن از همراه خود در جنگ با تروریسم کوتاهی صالح را در تحقق بخشیدن به وعده‌های داده شده محکوم کرده و با تعیین ضرب‌الاجل برای رئیس جمهور از وی خواستند که با سرعت عمل بیشتر به برقراری اصلاحات در یمن بپردازد. البته تهدیدهای ایالات متحده به همین جا ختم نشده و صالح با هشدار مقامات آمریکایی مبنی بر عدم حمایت واشینگتن از وی در انتخابات ۲۰۰۶ روبه‌رو شد. یکی از دیپلمات‌های آمریکایی پس از دیدار صالح از آمریکا در خصوص روابط آتی آمریکا و یمن می‌گوید: سیاست‌های ایالات متحده در یمن ظرف شش ماه آینده تغییر خواهد کرد.

پیغام بعدی آمریکا برای رئیس جمهور یمن در نشریه «یو اس نیوز اند ورلد ریپورت» (اخبار ایالات متحده و گزارش‌های جهان) آورده شد: از این پس راه فرار دیگری به دولت یمن نخواهیم داد. رئیس جمهور یمن که از صراحت تهدیدهای واشینگتن شوکه شده بود حتی با سخنان مشاور خود که مدعی بود هشدار ایالات متحده را به دلیل عدم آشنایی به سیر تحولات سیاسی یمن نباید جدی تلقی کرد، نیز آرام نشد. تهدیدهای ایالات متحده حتی پس از بازگشت صالح از واشینگتن نیز کارساز نبوده و وی به اعمال تغییرات جزیی در کابینه و وعده‌های محقق نشده برای آزادی اعضای دربند الحوثی بسنده کرد. فشار فزاینده آمریکا برای استرداد الزینداری که متهم به تامین منابع مالی و تهیه تسلیحات برای القاعده است از دیگر نشانه‌های پایان تحمل آمریکا در برابر یمن محسوب می‌شود. الزینداری از جمله تروریست‌های حاضر در لیست تحت تعقیب ایالات متحده از سال ۲۰۰۴ بوده و مکان مخفی شدن وی نیز توسط دولت یمن شناسایی شده است.

منبع: MERIP

بخش اول

خبرها

عراقی‌ها اولین استان را تحویل گرفتند

بی‌بی‌سی: برای اولین بار پس از آغاز جنگ عراق، مسئولیت امنیت یکی از ۱۸ استان این کشور به نیروهای محلی واگذار شده است. پیش از این انگلیس مسئول امنیت استان مثنی بود. توافق برای انتقال قدرت امنیتی در استان «مثنی» توسط ژنرال جان کوپر که فرماندهی نیروهای ائتلاف در جنوب عراق را برعهده دارد، امضا شد. نوری مالکی، نخست‌وزیر عراق، که در این مراسم حضور داشت، گفت تفویض قدرت در این استان «همه عراقی‌ها را مسرور خواهد کرد.» با این توافق، حضور نیروهای ائتلافی در مثنی پایان می‌یابد. «دز براون» وزیر دفاع انگلیس گفت که این تحول «نقطه عطفی» برای مردم این منطقه و عراق محسوب می‌شود. او گفت: «این روز، روزی پرافتخار برای نیروهای امنیتی عراق و دولت این کشور محسوب می‌شود. این اقدام برای عراقی‌ها گامی به جلو در جهت در دست گرفتن امنیت کامل کشورشان و ساختن کشوری باثبات و دموکراتیک در آینده است.» مالکی گفت: «این روز در تاریخ عراق ثبت خواهد شد.» شمار نیروهای نظامی به رهبری آمریکا که امنیت مثنی را تحویل می‌دهند، محدود است. هفتصد نیرو انگلیسی و استرالیایی در این استان مستقر بوده‌اند. مثنی در یک ناحیه بیابانی واقع است و جمعیتی حدود نیم میلیون نفر دارد. مثنی در مقایسه با سایر نقاط عراق استانی آرام قلمداد می‌شود و به همین دلیل برای اولین انتقال قدرت به نیروهای محلی انتخاب شده است.

خروج اتباع عربستان از لبنان

ایرنا: سفیر عربستان در لبنان گفت: از زمان آغاز حمله نظامی اسرائیل به لبنان بیش از سه هزار تبعه سعودی از این کشور خارج شده‌اند. به گزارش روز جمعه منابع خبری سعودی «عبدالعزیز خوجه» اظهار داشت: این شمار از لبنان خارج و به نقاط امنی در سوریه انتقال داده شدند. سفیر عربستان با هشدار نسبت به ادامه حضور اتباع این کشور در لبنان از تمامی اتباع سعودی که همچنان در لبنان باقی مانده‌اند خواست به سرعت این کشور را ترک کنند. شمار زیادی از اتباع عربستان که قصد داشتند به صورت شخصی یا در قالب تورهای مسافرتی عازم لبنان شوند، از سفر به این کشور منصرف شده‌اند. هر سال به ویژه در فصل تابستان هزاران نفر از اتباع این کشور و حتی خارجیان مقیم ترجیح می‌دهند تعطیلات تابستانی خود را در لبنان بگذرانند.

دیدار عباس با رئیس امنیتی اسرائیل
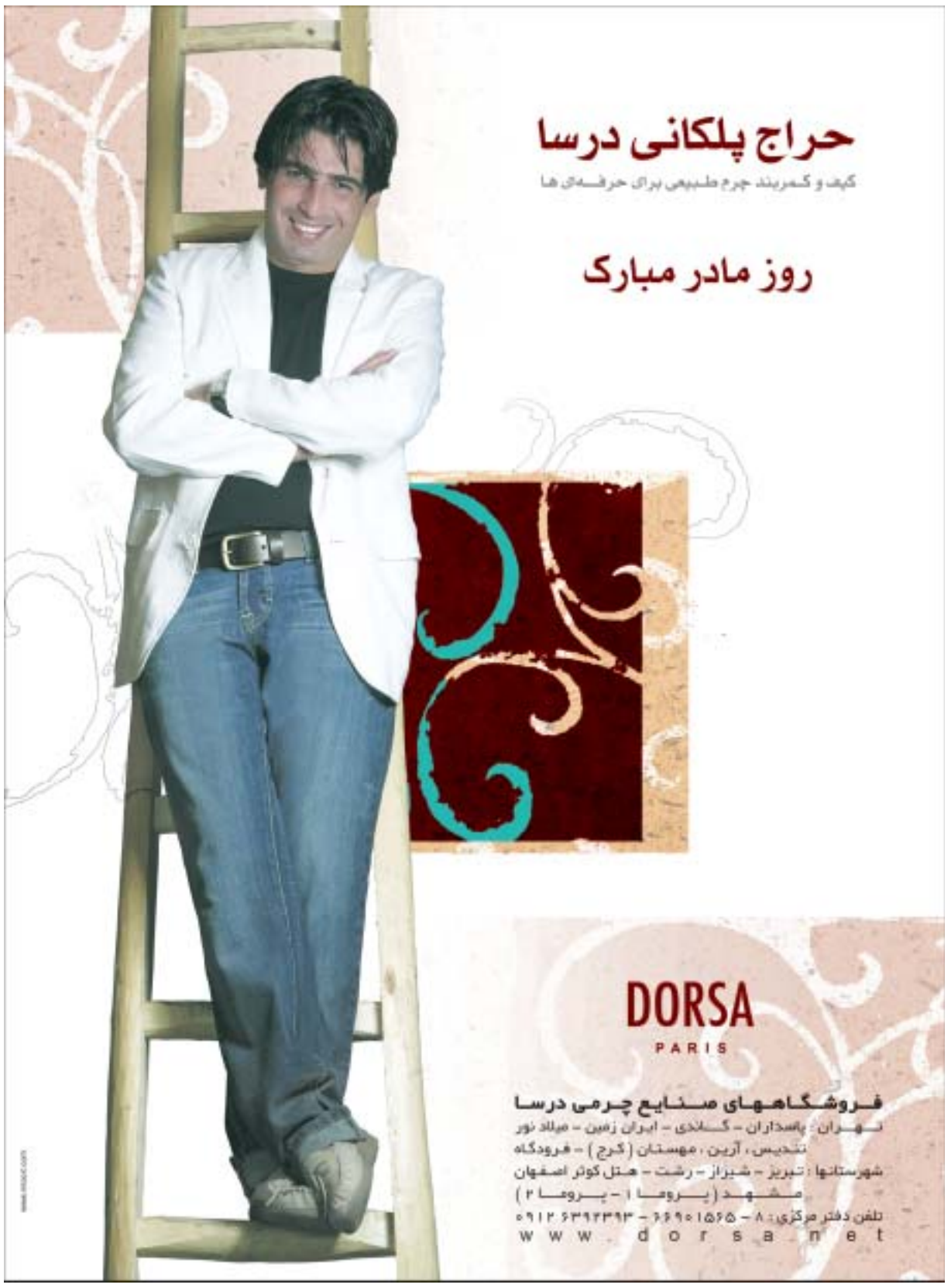
بی‌بی‌سی: محمود عباس رئیس دولت خودگردان فلسطین برای مقابله با بحران نوار غزه با رئیس اداره جاسوسی اسرائیل گفت‌وگویی محرمانه انجام داده است. به گفته منابع فلسطینی عباس با یوفال دیسکین رئیس اداره خدمات امنیتی اسرائیل در امان پایتخت اردن دیدار کرده است. محور گفت‌وگوی دو طرف نحوه برخورد با سرباز اسرائیلی بوده است که به دست پیکارجویان به اسارت گرفته شده و همچنین عملیات نظامی اسرائیل در نوار غزه. در حملات ارتش اسرائیل تاکنون بیش از ۸۰ نفر فلسطینی و یک سرباز اسرائیلی جان خود را از دست داده‌اند. مقامات فلسطینی تقاضای آتش‌بس کرده‌اند، اما اسرائیل قبل از هر اقدامی خواهان آزادی سرجوخه شلیط سرباز اسرائیلی است که نیروهای نزدیک به حماس او را به اسارت گرفته‌اند.